

BAMOSZ

BEFEKTETÉSI ALAPKEZELŐK

ÉS VAGYONKEZELŐK

MAGYARORSZÁGI SZÖVETSÉGE

Eszközértékelési Szabályzat

I. Az Eszközértékelési Szabályzat („Szabályzat”) célja

Jelen Szabályzatban megfogalmazott alapelvek szerint kell elvégezni minden, az alapkezelő/portfóliókezelő („bármelyikük: „Portfóliókezelő”) által kezelt portfólió – beleértve a kollektív és az egyedi portfóliókezelés tárgyát képező portfóliókat is („bármelyikük: a „Portfólió”) -, eszközértékének megállapítását, azzal, hogy jelen Szabályzat rendelkezéseinek alkalmazása nem jelentheti, nem eredményezheti az adott portfólió vonatkozásában jogszabály által az eszközértékelési eljárásra előírt rendelkezések be nem tartását, figyelmen kívül hagyását. Amennyiben az adott portfólió eszközeinek értékelésére jogszabály a jelen Szabályzattól eltérő rendelkezéseket tartalmaz, mindenkor a jogszabályi rendelkezések bírnak elsőbbséggel, azonban a Portfóliókezelő ilyen eltérés esetében is dönthet úgy, hogy az általa kezelt portfóliókat a jelen Szabályzat szerint is értékeli.

II. Az eszközök értékelési eljárásának alapelvei

1. Törekedni kell az azonos értékelési eljárások alkalmazására, amennyiben a megbízókkal, letétkezelőkkel kötött szerződések, illetve jogszabályi előírások ezt lehetővé teszik.
2. Az értékelés és annak felülvizsgálata folyamatában érvényesülnie kell a négy szemelvnek. Amennyiben az értékelés letétkezelő, vagy külső értékbecslő igénybevételével történik, akkor a négy szem elv automatikusan teljesül. Ennek hiányában belső kontrollokat javasolt alkalmazni, melynek részletszabályait a Portfóliókezelő megfelelő belső szabályzatában rögzíti.
3. A szervezeten belül az eszközértékek megállapítását a back-office munkatársai végzik, akik szervezeten belül elkülönülnek, mind a kockázatkezeléstől, mind a befektetés-kezeléstől.
4. Az eszközök értékelésének szabályait, értékelési modelleket portfóliókezelési szerződésben, az alapok kezelési szabályzatában vagy az ezekhez kapcsolódó értékelési szabályzatokban rögzítik, a meghatározásáért felelős munkatársak függetlenek a befektetéskezeléstől (Front Office), valamint a javadalmazási politikától.
5. A kezelési szabályzatban, portfóliókezelési szerződésben, vagy az ezekhez kapcsolódó értékelési szabályzatokban meg kell határozni, hogy az adott Portfólió „T” napi értékének megállapítása melyik napi eszközállományok (pl.: T, T-1), illetve melyik „E” napra vonatkozó árfolyamok szerint kerülnek értékelésre (pl. E=T, E=T-1, E=T-2 szerinti értékelési eljárás).
6. Javasolt továbbá rögzíteni, hogy az „E” napi árfolyamokon nyitó, záró, átlag vagy egyéb időpillanati árakat/hozamokat kell-e érteni.

7. Azon eszközök esetében, amelyekre vonatkozóan per, csőd-, felszámolási-, vagy egyéb bírósági eljárás van folyamatban, illetve amelyekre harmadik fél számára jogot biztosító teher került bejegyzésre, az értékeléskor felhasznált módszert, illetve információkat dokumentálni kell.
8. A kötésnap elszámolás elvét kell alkalmazni, azaz a Portfólióban lévő eszközök piaci értékét az eszközértékelés fordulónapjáig - függetlenül attól, hogy ez kereskedési nap vagy sem - kötött ügyletek kötési pozíciója alapján kell értékelni. Az értékelésnél figyelembe kell venni a fordulónapig még el nem számolt ügyletek függő pénzügyi teljesítésének egyenlegét is.
9. A Portfóliók értékelését piaci értéken kell elvégezni.
10. A kamatozó, kötvény-típusú értékpapírok, valamint minden olyan eszköz esetén, amelyből kamatjövedelem származik, az időarányos kamatokat figyelembe kell venni az értékelésnél.

Az időarányosan felhalmozott kamat meghatározását az adott eszköz kibocsátási tájékoztatójában, hirdetményében, vagy partnerrel kötött szerződésben foglaltak alapján kell számítani, figyelembe véve az adott alap forgalmazási szabályait, illetve jelen Szabályzat 5. és 6. pontjaiban meghatározottakat is.

11. Az egyes eszközök értékelésénél törekedni kell a legfrissebb, átlátható, visszakereshető, dokumentált piaci értékek és árfolyamok alkalmazására. Ezen belül:
  - a. A kezelt Portfóliókba jegyzéssel bekerülőt értékpapírokat a kibocsátás napját megelőző naptári napig beszerzési értéken javasolt nyilvántartani.
  - b. A Portfólió értékelési devizanemétől eltérő devizájú befektetések révén keletkezett pozíciók devizában kifejezett értékét a fordulónapon közzétett, ennek hiányában a legutolsó nyilvánosságra hozott MNB hivatalos árfolyamon, illetve ezen hivatalos árfolyamokból számított keresztárfolyamok felhasználásával kell a Portfólió értékelési devizájában kifejezni.
  - c. A pénzügyi eszközök értékelését az adott eszközre vonatkozó legfrissebb piaci árfolyam-információk alapján kell meghatározni. Amennyiben egy adott eszköz esetében több friss árfolyamadat is rendelkezésre áll ugyanarra a napra, akkor az alábbiak szerinti értékelési sorrendet is figyelembe kell venni:
    - i. Elsődlegesen tőzsdei záró árakat javasolt használni. Magyar állampapírok és magyar állam által garantált eszközök esetében ÁKK által közzétett referenciaárak vagy referenciahozamok alapján javasolt értékelni.
    - ii. Másodsorban OTC ár-, vagy hozamjegyzések, vagy OTC tényleges kötések alapján javasolt értékelni.
    - iii. Harmadsorban modellalapú értékelési módszerek, illetve külső szolgáltatók által képzett árak/hozamok is felhasználhatóak, melyeket dokumentálni kell.
    - iv. Negyedsorban felhasználható értékeléshez az utolsó üzletkötés árfolyama/hozama is, mely alatt a Portfóliókezelő által kezelt Portfóliók bármelyike vonatkozásában kötött ügyletek dokumentált árfolyamát/hozamát kell érteni. Felhasználható továbbá az adott eszköz beszerzési hozama, vagy valamely nyilvánosan hozzáférhető referenciahozam is az értékelési árfolyam meghatározásához.
    - v. Beszerzési nettó árfolyam használata kerülendő.
  - d. Származtatott ügyletek értékének meghatározásánál törekedni kell a nyilvánosan elérhető adatok használatára. Amennyiben nyilvános értékelési árfolyam nem érhető el, akkor jelenértéken vagy jövőbeli értéken alapuló, illetve modellalapú értékelési módszer is alkalmazható, ám javasolt ezekhez nyilvánosan elérhető vagy dokumentált bemeneti adatok felhasználása.

12. A teljesítménymérés módszerét az adott Portfólió jelen Szabályzat szerinti eszközértékének kiszámítási módszeréhez szükséges igazítani. A választható teljesítménymérési módszerek a BAMOSZ „Teljesítménymérési szabályzat” című dokumentumában találhatóak meg.
13. Az értékelési inputok, források, módszerek kiválasztásakor figyelemmel kell lenni az adott Portfólióra vonatkozó jogszabályi előírásokra. Az értékeléshez használt árfolyamok, hozamok több adatszolgáltatótól származhatnak. A főbb adatforrásokat legalább felsorolásszerűen rögzíteni javasolt a megfelelő értékelési szabályzatban.
14. Amennyiben az értékeléshez modell(ek) alkalmazására kerülne sor, úgy a modell főbb jellemzőit, alapadatait, feltevéseit, korlátait, használatának indokait és a validálási folyamatot dokumentálni kell. A modellt kizárólag a kidolgozásában résztvevő személytől különböző, kellő szakértelemmel rendelkező személy validálhatja.

Modell árnak/hozamnak kell tekinteni minden olyan árat/hozamot, ahol az értékeléshez használt ár, hozam vagy egyéb input nem közvetlenül az értékelt instrumentumhoz tartozó adat.

Nem kell validálni azon modelleket egyik kezelt Portfólió esetében sem, melyek alkalmazását jogszabály, felügyeleti ajánlás írja elő.

15. Az egyedi eszközértékek felülvizsgálatára a Portfóliókezelő erre kijelölt szervezeti egysége különös figyelmet fordít olyan esetekben, amelyek felmerülésekor jelentős a kockázata annak, hogy az értékelés nem megfelelő. Jelentős kockázatot hordozónak minősülő eseteket meg kell határozni.

Ha a fenti esetek ellenőrzésekor bebizonyosodik, hogy az egyedi eszközérték nem tekinthető megfelelőnek, akkor döntés szükséges az alkalmazandó reálisnak tekinthető érték meghatározásához. Ha az értékelés folyamatában részt vesz letétkezelő vagy külső értékbecslő is, akkor velük egyeztetve kell az értéket meghatározni. Ha az értékelést kizárólag a Portfóliókezelő végzi, akkor az alkalmazandó érték tekintetében a döntést a Portfóliókezelő erre kijelölt szervezeti egységének vezetője hozza meg.

Záradék:

Jelen szabályzatot a BAMOSZ Közgyűlése 2021. május 28-án hozott 11/2021.(05.28.) sz. Közgyűlési Határozatával hagyta jóvá. Jelen szabályzat jóváhagyásával a hatályát veszti a Közgyűlés által 2006. március 2-án elfogadott Eszközértékelési Szabályzat.